

Aby sa prví chytili pušky a nastúpili do boja v radoch 1. čs. sboru po boku Červenej armády,
Aby sa vždy a všade ujali pracovnej iniciatívy, keď ide o potreby frontu a ľudu.
Aby neúprosne odhaľovali a zneškodňovali zradcov, špiónov a záškodníkov.
Aby disciplinovane a podľa vojenského spôsobu plnili pokyny nadriadených stranníckych inšancií a demokratických ľudových orgánov.

Aby svojou verejnou činnosťou, svojou prácou i svojim osobným chovaním robili vždy a všade česť menu slovenského komunistu.

Lajdáci, konjunkturalisti a kariéristi nemajú miesta v radoch Komunistickej strany Slovenska!

Súdruhovia, kamaráti!

Somknite pevnejšie svoje rady pod vedením KSS, sjednotenej strany slovenského pracujúceho ľudu!

Hor sa do práce a do boja!

Za vyhnanie nemeckých votrelcov zo Slovenska a Československa!

Za porážku fašistického Nemecka!

Za výstavbu blahobytného a demokratického života v oslobodenej vlasti!

Nech žije Komunistická strana Slovenska!

Nech žije Slovenská národná rada!

Sláva našim partizánom, udatne bojujúcim v tyle nemeckých vojsk!

Sláva vojakom a dôstojníkom I. čs. armádneho sboru!

Sláva našim bratom a osloboditeľom — vojakom a dôstojníkom I. čs. armádneho sboru!

Sláva našim bratom a osloboditeľom — vojakom a dôstojníkom Červenej armády!

Sláva veľkému Stalinovi!

Za národnú slobodu a ľudovú demokraciu, Trnava 1945, str. 37—50.

[172]

1945, 1. březen. Košice. — *Provolání konference KSS k obyvatelstvu dosud okupovaného území s vytýčením úkolů v boji proti nacistickým okupantům.*

Slováci na obsadenom území!

Obraciamе sa na Vás, keď prežívate najťažšie, najtrpkejšie chvíle nemeckej okupácie. Nemeckí fašisti, najväčší barbari všetkých čias, plienia po Vašich mestách a dedinách horšie ako kedysi Tatari, vraždia najlepších synov nášho národa, odvláčajú tisíce Slovákov do Nemecka, v mnohých obciach podpaľujú Vaše domy.

Obraciamе sa na Vás z územia, kde nemeckí vyvrheľovia už nemôžu prokračovať v týchto svojich zločinoch. Odtiaľto ich už vydurila víťazná Červená armáda v spojení s našim prvým čsl. armádnym sborom a za vydatnej pomoci našich hrdinov, slovenských partizánov. *Na polovici slovenského územia je náš národ už oslobodený z nemeckého i maďarského otroctva a prostredníctvom národných výborov, pod vedením Slovenskej národnej rady začína si vládnuť sám.*

V Košiciach mohli sa už slobodne síť delegáti Komunistickej strany Slovenska z celého oslobodeného územia. A na konferencii týchto delegátov — 28. februára a 1. marca — mysliac na najpálčivejší záujem národa, mysleli sme predovšetkým na Vás.

Košická konferencia KSS jasne povedala, že našou hlavnou úlohou je teraz sústrediť všetky sily na *vyhnanie nemeckých lupičov, podpaľovačov a vrahov z celého územia Slovenska.* V tomto boji má si zastať svoje miesto každý. Jedni zbraňou, druhí prácou. Takto splatí náš

národ svoj veľký dlh Červenej armáde a pomôže jej vyrvať i Vás z pazúrov zúriacej nemeckej bestie.

Vieme, ako je potrebná v tomto boji i pri výstavbe nového šťastnejšieho života bojovná, protifašistická jednota nášho národa. Preto upevňujeme *jednotu robotníckej triedy* v tom duchu, ako ju ukoval bansko-bystrický sjednocovací sjazd, na ktorom sa slúčila komunistická a sociálne demokratická strana v jedinú Komunistickú stranu Slovenska. A nad to tvoríme široký *národný front* so všetkými poctivými a roduvernými Slováckmi. Ako za jesenného povstania, i teraz spolupracujeme s občianskou Demokratickou stranou a vyhlásili sme, že sme ochotní spolupracovať so všetkými demokraticky smýšľajúcimi príslušníkmi nášho národa, ak len chcú úprimne prispieť k boju za očistenie Slovenska od Nemcov, maďarských votrelcov a zradcov a k úsiliu o demokraciu verejného života.

To nie je len výzva. Oslobodené územie už teraz *očisťujeme od nemeckých a maďarských nepriateľov, ako aj od tých podlých zradcov*, ktorí zavliekli náš národ do nemeckého a maďarského jarma a za judášsky groš pomáhali ho v ňom udržiavať.

V boji proti škodcom a zradcom začíname už súčasne klásť základy lepším sociálnym pomerom, lepšiemu životu nášho ľudu. Slovenská národná rada uzákonila pozemkovú reformu, *v rámci ktorej sa konfiškujú všetka pôda Nemcov, maďarských statkárov a zradcov a prideľuje sa slovenským roľníkom, poľnohospodárskym robotníkom a bezzemkom. Slovenské obyvateľstvo sa už teraz sťahuje s chudobných horských krajov, spustošených nemeckou vojenskou sberbou, do dedín a majetkov tých Nemcov, ktorých zlé svedomie vypudilo z našej krajiny.* Tak sa splňuje dávny sen slovenských roľníkov a uskutočňuje sa heslo komunistickej strany, že slovenská zem patrí do rúk slovenského roľníckeho ľudu.

Začíname budovať nový život na základe *ozajstnej ľudovej demokracie*. Ľudom volené *miestne národné výbory* preberajú nielen pôsobnosť bývalých obecných zastupiteľstiev, ale aj pôsobnosť notárov, a na *okresné národné výbory* prechádza pôsobnosť bývalých okresných zastupiteľstiev, okresných náčelníkov i okresných úradov. Ľud už nebude pod kmandom štátnej byrokracie, ale bude si prostredníctvom svojich slobodne volených orgánov sám rozhodovať o svojich veciach.

Košická konferencia KSS sa opäť rozhodne vyslovila za náboženskú snášanlivosť a za slobodu náboženských vyznaní. Náboženské cítenie veriaceho slovenského ľudu rešpektujeme a sme presvedčení o tom, že ozajstný ľudový a demokratický poriadok je bez uznávania náboženskej slobody nemysliteľný.

Tlčhubovia bratislavského režimu, zapredaného nemeckým vrahom, strašia Vás najviac tvrdením, že sa ide obnoviť stará Československá republika so všetkými jej chybami. Je to jedna zo lží, ktorými chcú bratislavskí zapredanci umele predĺžiť svoje katovské účinkovanie v službách Nemcov. Neboli by sme komunistami, keby sme pripustili návrat starých chýb, *Pomer medzi českým a slovenským národom bude teraz položený na celkom nový základ.* Veď v českých krajinách tiež už nebudú panovať reakční finanční magnáti, ktorí mali záujem na ukraovaní Slovenska, ale aj tam sa ujme kormidla ľud. A s českým robotníkom, roľníkom a inteligentom sa slovenský robotník, roľník a inteligent vždy ľahšie dohovoria ako s finančnými magnátmi predvojnových čias. Ale okrem toho si slovenský národ svojim statočným bojom za slobodu získal takú vážnosť v celom svete, že nik sa nebude môcť odvážiť upierať mu národné práva. Pomer medzi českým a slovenským národom v novej ČSR bude upravený podľa slovanskej zásady rovný s rovným. Košická konferencia KSS navrhla také riešenie, že *všetky svoje veci — okrem vecí spoločných — bude si slovenský národ spravovať sám prostredníctvom demokratickej slovenskej vlády a demokraticky voleného slovenského snemu.* Postavenie slovenského národa bude lepšie ako kedykoľvek dosiaľ v dejinách.

V svojom novom štátnom živote budeme bezpeční. Budeme bezpeční preto, že sa budeme opierať o bratstvo a večné priateľstvo s mocným Sovietskym sväzom. Budeme tiež úzko späť so všetkými slovanskými národmi a štátmi, čestne spolupracujúc aj s ostatnými demokratickými krajinami.

Našou túžbou je, aby ste sa aj Vy mohli čím skôr pripojiť k budovaniu tohto nového života. Vieme, že aj Vy túžite po tom, aby ste sa čím skôr vymanili z krvavej nemeckej krutovlády. Preto Vám privolávame:

Nedajte sa odviecť ustupujúcimi nemeckými hordami do Nemecka, nedajte celkom vyrabovať a zničiť svoj súkromný a slovenský národný majetok. Ale naopak, pričiňte sa aj Vy, aby ste urýchlili príchod chvíle, keď si s Vami podáme ruky na úplne slobodnej pôde našej vlasti.

Nemci vyhlásili mobilizáciu a hrozia smrťou všetkým, čo nenarukujú. Starostov robia zodpovednými za to, aby rukovali všetci Slováci, povolaní nimi do boja proti vlastným krvným bratom. Na to je možná len jediná odpoveď: *všetci zbraneschopní chlapi, i so starostami, ujdite do hôr, pripojte sa k partizánom alebo, kde je to účelné a možné, prebete sa k prvému čl. armádnému sboru.*

Tvorte nové bojové družiny a ozbrojte sa ukrytými zbraňami. Pre chvíľu, keď začnú Nemci ustupovať, pripravte ozbrojené povstanie. *Prepadávajúce nemecké tréne, ničte nemeckú techniku a až začnú Nemci ustupovať, pobite čím viac týchto vrahov nášho ľudu.*

Chráňte svoj majetok, najmä tiež obilie a iné potraviny, a čo len môžete, ukryte a zakopajte v hore. Statok vyžeňte do hôr. Zabráňte podmínovaniu fabrík a ukryte cenné súčiastky strojov, aby ich Nemci nemohli vyvliecť.

Podporujte našich hrdinských partizánskych bojovníkov potravinami, bielizňou, šatstvom a obuvou.

Buďte si vedomí i toho, že nemeckým šialencom už odbíja posledná hodina. Červená armáda už útočí na srdce Nemecka, na Berlín. Anglo-americkí spojenci, plniac usnesenie Krymskej konferencie, postupujú už za Rýnom do vnútra Nemecka. Armáda maršála Malinovského a generála Petrova spolu s našim československým vojskom oslobodzuje rad-radom naše slovenské kraje.

Blíži sa aj Vaša chvíľa.

Pripravte sa na konečné zúčtovanie s nemeckými vrahmi!

Nech žije náš spoločný boj za oslobodenie slovenského národa!

Nech žije slobodné Slovensko v slobodnom Československu!

Nech žije Červená armáda a jej vodca, maršál Stalin!

Smrť nemeckým votrelcom!

Komunistická strana Slovenska.

AÚD KSS Bratislava. Fond 14, inv. j. 3, str. 1—4. Orig.

[173]

1945, 1. březen. Košice. — Rezoluce o pozemkové reformě, přijatá na konferenci Komunistické strany Slovenska.

Po stáročia sa ozývalo na Slovensku volanie po rozdelení panských majetkov. Koľkokrát v našich dejinách došlo k väčším národným a politickým hnutiam, vždy sa chudobný slovenský sedliak dožadoval rozdelenia panskej pôdy. Tak tomu bolo r. 1848, v r. 1918 i v r. 1938. Jeho túžba nebola doteraz splnená. Až doteraz v značnej miere cudzinci Nemci a maďarskí veľkostatkári boli pánmi slovenskej pôdy. Oni ulúpili pôdu na ktorej od nepamäti hrdlačil a ktorú po stáročia obrábal slovenský človek. Slovákov vytlačili z úrodných nížin do neúrodných krajov a hôr. Svoje lúpeživé ruky položili i na nádherné slovenské lesy, v ktorých Slováčok žil len ako chudobný drevorubač. Slovenská pôda v rukách týchto pánov slúžila na odnárodňovanie a otrocké vykorisťovanie Slovákov.

Prvý raz sa pristúpilo k pozemkovej reforme po svetovej vojne. Zákony ohlasovali na prvý